

ընդէջը զձեզ հարկեցին ի կոչել զմեզ. զի որ սիրէ՝ փութով ընթանայ, և արագ ժամանէ։ Ասեմք, թէ ոչ հաւատացաք զսելդ, և կամ զի գիտելով նշմարանօք իմիք, թէ սրբութիւնդ վասն խոյս տալոյ յգեղմանց այդր խուսեցեր, որպէս զի իբրեւ զողկոյզ ի հունձս և որպէս զցորեան ի շտեմարանս հաւաքելի զքեզ առնէիր, զի յառ դիպիլ կոչմանդ հարկին, անդանդսդ առ մեզ խոնարհէիր ի ստգտանաց սրտիդ դջդեցեալ, և առնել, թէ բաւական է, արդ յարեայց, արդ բարձրացայց, արդ խոնարհական զիջմամբ փառաւորեցայց։ Գիտէաք և մեք, եթէ ի տարադէպ պահու զքեզ կոչէաք, (մինչդեռ սակաւ ինչ լծոյ զբաղմանց կարէիրն ենթարկել) ասելոց էիր, թէ ես վասն այնորիկ զփախուստ առի, զի յուսալին ձեր լծենթարկութեան եղանակն յայլ իմն փոխեցի, որպէս զի ի գալս իմում յակամայ՝ կամաւ յինչն զձեռս քարշէիք, և զիս ազատ ի զբաղմանց առնէիք. և զայս ի Գերապայծառութեանդ գրոյն ևս ծանեաք, զի յերից աթոռոց ի գործն զքեզ ոչ հարկել մեզ գրեալ էիր, ոչ ի հոգեորս, և ոչ ի մարմնաւորս։ Առ որ ասեմք, թէ ո՞վ Գերապայծառ, եթէ յայնժամ մինչ ունէիրն զկարողութիւն, ի հարկելն մեր զսրբութիւնդ ի յասացելոցդ ի մինն, յանձն ոչ առեր. և մեք ոչ ճշդեցաք զկամս քո, և մինչ այժմ հաւատեալ ծանեաք զփախուստ քո ի զբաղմանց, և զժամանակդ վասն այն անցուցեալ այդր, զի ի լծոյ ազատ մնայիր, որպէս կարեմք յայսմհետէ ստիպել զհայրդ ծերունի, բառնալ զբեռինս որդեկացդ մատղաշագունից, թէ և Հոսմայ Գահին վերադիտողք յայդմ հասակի ընտրին ի բեռնաբարձութիւն, որպէս զի իբրեւ զպարզեալ զինիս ի մրրոյ աշխարհի և ըղձից նորա մեռեալք եղիցին։ Բայց մեք ուխտեմք ի ձեռն Գրոյս, զի ի հետս շաւղաց կամաց քոց ընթացցուք, և մի բնաւ ի սոսկալեացդ միայն ի գործ զբաղական զքեզ ստիպեցուք։ Այլ կամք սրբութեանդ եղիցի քանոն և նախատիպ, հայելի և ցուցակ մերոցս կամաց, որպէս զի առ այն նկատելով ուղղապէս գծաւորիցիմք, և օրինակիցիմք և իբր ի հայելոյ նշմարելով նուառիպ երեիցիմք։ Քանզի զինչ վարձք իցեն սրբութեանդ, եթէ բարեքն քո ի հարկէ և ոչ ի կամաց լինիցին. և միթէ պակաս փառք իցեն մեզ զքոյապիսի սրբազան Ներունիդ ունել աղօթող վասն մեր ի սուրբ տեղիսն. որպէս զի բազկացդ տարածմամբ իբրեւ զոմն այլ երկրորդ Մովսէս զամաղէկացի դէսն ընկճեսցես որք ընդ մեզ մենամարտին։ Այո՛ ով Գերապայծառ Հայր մեր, ոչ ստիպեմք, ոչ դրդեմք, և ոչ հարկեմք զսրբութիւնդ ի գործ ինչ արտաքոյ կամաց քոց, միայն թէ լին զինդութիւնս մեր, բարձ զկարօտութիւնս ի մէնջ. և մեք խնդրեմք ի Յիսուս Գրիստոսէ, զի զբաղձանս սրտիդ, որ առ բարին փոյթ ընդ փոյթ լցուցէ, որպէս զի բազկատարած մշտանուէր աղօթիւք ի սուրբ Գողգոթայ ըստ Տեառն նմանութեան, վասն մեր և վասն մանաւոյն Պողոսի։ Ուստի ըստ այսմ սարասի, և ըստ մտացդ դիտման զխոնարհիլն մեր տեղեկացեալ, անկասկածօրէն հրամայեալ, և եկ, զի ոչ բռնադատեմք զկամս քո, որ զհոգեկանն և եթ ունիս ի մտի, և ազգին մերոյ զքոյապիսի յոգնաթիւ աղօթողս ունել զկարեւորութիւն քաջ գիտացես. և իբրեւ զՆերունին Բերգէլի՝ արժանի սեղանակցելոյ Գաւթին ճշմարտի զքեզ ծանիցես։ Ի վախճանի դիտման կնքեմք զբանս ըստ խնդրոյ քոյ, և աղաչեմք, զի աւուրբ միով յառաջ զկարօտս մեր լցուցես շնորհալի գալըստեամբդ. և սրբութիւնդ ևս զկարօտ քո մեր տեսութեամբ առցես. և մեզ քաւ լիցի թէ ի խորշեկացդ գործոց վերայ զքեզ բռնադատիցեմք. Վկայ լիցի Աստուած ի միջի մերում։ Իսկ որ սակս արեւելից կողմանն ունիս զկասկած, Աստուծով անհոգ լեր. զի խաղաղութիւնն ստոյգ է. և թէ ի կողմանէ սրբոյ աթոռոյն Էջմիածնի կամիս տեղեկանալ, դուռն բաց. հոգեւոր պաշտամամբ հաստատ. միայն թէ ի մարմնաւորաց մերկ. և զայլսն ի գալստեանդ կարես լիապէս իմանալ։ Ողջ լեր ի պարծանս պաշտօնակցի քոյ Յակոբայ Նուաստ Պատրիարքի Կոստանդնուպոլսոյ, (որ ձեռամբս գրեցի). և այլոց յստորեւ կընթողաց գրոյս։

Զօպան օղլու Գարութիւն
Խօճայ Միքայէլ

Մհի. Սեղբոս

[Յակոբ Պատրիարք Կ. Պոլսոյ]
Մհի. Մարտիրոս
Մհի. Պաղտատար

Յամի Տեառն 1747 մայիսի 15
[Կ. Պոլիս]